

Betænkning afgivet af Skatteudvalget den 0. januar 2006

2. udkast

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af ligningsloven

(Afskaffelse af hensættelsesafgiften)

[af skatteministeren (Kristian Jensen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 16. november 2005 og var til 1. behandling den 1. december 2005. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i skatteudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i <> møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og skatteministeren sendte den 6. oktober 2005 dette udkast til udvalget, jf. alm. del - bilag 12. Den 17. november 2005 sendte skatteministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 16 spørgsmål til skatteministeren til skriftlig besvarelse. Nogle af udvalgets spørgsmål og ministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti mener, at lovforslaget har som formål ene og alene at opretholde regeringens skattestop, og det helt uden hensyntagen til, om de foreslåede tiltag er fornuftige eller ej, og om de hænger sammen med andre tiltag. Regeringen give med lovforslaget skattelettelse til de store pengeinstitutter med den begrundelse, at pengeinstitutterne fra 2005 har fået ændret opgørelsesprincipperne for hensættelser til tab, således at pengeinstitutterne ikke kan benytte store hensættelser til tab på udlån til at presse deres skattebetalinger ned.

Ændringen betød en stor engangsskat for pengeinstitutterne – men det betyder ikke, at ændringerne ikke var påkrævede eller rimelige. Hertil kommer, at nedsættelsen af selskabsskatten fra 30 til 28 procent har medført betydelige lettelse for pengeinstitutterne, bl.a. fordi de ændrede og strammere regler for international sambeskatning, der skulle finansiere nedsættelsen af selskabsskatten, ikke påvirker pengeinstitutterne.

S, RV og SF kan derfor ikke støtte forslaget om at fjerne hensættelsesafgiften.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.[Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.]

Kim Andersen (V) Charlotte Antonsen (V) Peter Christensen (V) nfm.

Lars Christian Lilleholt (V) Torsten Schack Pedersen (V) Mikkel Dencker (DF)

Colette L. Brix (DF) Charlotte Dyremose (KF) Jakob Axel Nielsen (KF) Frode Sørensen (S)

René Skau Björnsson (S) fmd. Jens Peter Verner (S) John Dyrby (S) Lene Jensen (S)

Poul Erik Christensen (RV) Morten Homann (SF) Frank Aaen (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurinn (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 77**Bilagsnr. Titel**

- 1 Høringssvar, fra skatteministeren
- 2 Udkast til tidsplan for Skatteudvalgets behandling af L 77
- 3 1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 77**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om at bekræfte, at IAS-forordningen, med bl.a. ændrede værdiansættelsesprincipper for udlån, er en fornuftig og mere retvisende måde at værdisætte udlån på, til skatteministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spm. om, hvad ministeren mener med hensyn til den skriftlige fremsættelse den 16. november 2005 i spalte 2, til skatteministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm. om hvor store skattelettelser, de selskaber, der i 2005 har betalt hensættelsesafgift, har fået ved nedsættelse af selskabsskatteprocenten fra 30 pct. til 28 pct., til skatteministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm. om hvor mange pengeinstitutter, der bliver ramt af sambeskatningsreglerne, til skatteministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm. om pengeinstitutternes samlede gevinst af de hensættelser der hidtil har kunnet fratrækkes med 30 pct. beskatning, til skatteministeren, og ministerens svar herpå
- 6 Spm. om pengeinstitutternes gevinst af de overskydende hensættelser, som bliver tilbageført pga. nye regnskabsregler, til skatteministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm. om, hvor stor en merskat de selskaber, der for 2005 har betalt hensættelsesafgift, skal betale som følge af de skærpede regler for international sambeskatning, til skatteministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om begrænsningerne i hensættelserne til tab bliver hos pengeinstitutterne som følge af de nye regnskabsregler, til skatteministeren, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om antal skatteydere, der efter vedtagelsen af lov nr. 457 af 9. juni 2004 har benyttet adgangen til fradrag for hensættelser til urealiserede tab på debitorer, til skatteministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om de finansieringsselskaber m.v., der ved lov nr. 457 af 9. juni 2004 fik adgang til at fratække hensættelser til tab, forventes, at nedsætte deres regnskabsmæssige hensættelser til tab på debitorer, som

følge af de nye regnskabsregler, til skatteministeren, og ministerens svar herpå

- 11 Spm. om, hvorfor der gives yderligere skattelettelser i form af bortfald af hensættelsesafgiften, jf. svar på spm. 3 og 4, til skatteministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om grundlaget for, at der gives de pågældende pengeinstitutter yderligere skattelettelser i form af bortfald af hensættelsesafgiften. jf. svar på spm. 5, til skatteministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om, hvorfor der er den forskel i skatteministeriets skøn og oplysningerne fra Finanstilsynet, og om denne forskel giver anledning til at genoverveje lovforslaget, jf. svar på spm. 8, til skatteministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, ministeren kan bekræfte, at netop de i lovforslaget omfattede pengeinstitutter, der er børsnoterede, er store brugere af reglerne om gratisaktier i Ligningslovens § 7, stk. 1, nr. 2 og medarbejderobligationer i Ligningslovens § 7, stk. 1, nr. 3., og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om muligheden for at tildele sine medarbejdere nogle skattefri goder, til skatteministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om oplysninger om omfanget af ordninger med gratisaktier og medarbejderobligationer, til skatteministeren, og ministerens svar herpå

Nogle af udvalgets spørgsmål til skatteministeren og dennes svar herpå

Spørgsmålene og skatteministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra SF.

Spørgsmål 3:

Vil ministeren oplyse, hvor store skattelettelser, de selskaber, der for 2005 har betalt hensættelsesafgift, har fået ved nedsættelse af selskabsskatteprocenten fra 30 pct. til 28 pct.?

Svar:

Der foreligger endnu ikke oplysninger om selskabernes indkomstskat (selskabsskat) for indkomståret 2005, da selvangivelserne først indsendes i 2006.

For indkomståret 2004 kan selskabsskatten for de selskaber, der betalte hensættelsesafgift, opgøres til ca. 7,3 mia. kr.

Beløbet inkluderer selskabsskatten for de selskaber, som de afgiftspligtige var sambeskattet med i 2004, da der for sambeskatningsforhold kun foreligger registerbaserede oplysninger om sambeskatningsforholdets samlede selskabsskat.

Beløbet omfatter således selskabsskat fra en række pengeinstitutter og realkreditselskaber, der drives isoleret, såvel som selskabsskat fra finansielle koncerner, hvori pengeinstitutter og realkreditselskaber er sambeskattet med forsikringselskaber, formueforvaltningsselskaber eller andre typer finansiell virksomhed.

Med udgangspunkt i de 7,3 mia. kr. kan skattesatsnedsættelsen fra 30 til 28 pct. for den nævnte kreds af selskaber skønnes at give en skattelettelse på ca. 0,5 mia. kr.

Spørgsmål 4:

Som bekendt blev nedsættelsen af selskabsskatteprocenten fra 30 pct. til 28 pct. begrundet med skattestoppet, idet nedsættelsen skulle kompensere den merskat, der var et resultat af lukning af huller i sambeskatningsreglerne, ved gennemførelse af globalpuljeprincippet i selskabsskatteovens § 31 A ved lov nr. 426 af 6. juni 2005. Det bedes derfor oplyst, hvor meget de pågældende pengeinstitutter bliver ramt af skærpelsen af sambeskatningsreglerne. Dette bedes belyst ved oplysninger om, hvor mange af de pengeinstitutter m.v., der er omfattet af reglerne i kursgevinstlovens § 25, stk. 6 og 7, og dermed betaler hensættelsesafgift, der for indkomståret 2003 og 2004 har været sambeskattet med udenlandske datterselskaber, samt den samlede genbeskatningssaldo efter ligningslovens § 33E, der var ultimo 2003 og 2004 for disse selskaber.

Svar:

Formålet med Lov Nr. 426 af 6. juni 2005 var at lukke et hul i sambeskatningsreglerne.

Hullet gav udenlandsk kontrollerede koncerner med danske datterselskaber mulighed for at omgå dansk skattebetaling ved at omplacere udenlandske underskudsgivende aktiviteter til den danske sambeskatning.

Jeg redegjorde i forbindelse med behandlingen af lovforslaget for, at det ikke var teknisk muligt alene at lukke hullet ved et kirurgisk indgreb i skattelovgivningen.

Kun to store indgreb kunne lukke hullet effektivt: En total afskaffelse af den internationale sambeskatning eller indførelse af globalpuljeprincippet, og sidstnævnte vurderedes som det mindst indgribende.

Lukningen af hullet i sig selv medførte intet merprovenu, men hindrer et utilsigtet provenutab i fremtiden.

Indførelsen af globalpuljeprincippet skønnedes derimod at medføre et øget selskabsskatteprovenu på ca. 2 mia. kr. årligt, og indebar altså en betydelig stramning udover lukningen af hullet. Det var først og fremmest danske selskaber, der havde valgt sambeskatning med underskudsgivende udenlandske datterselskaber, der blev ramt heraf.

Provenuet fra denne stramning skulle ifølge skattestopet føres tilbage i form af skattelettelser, og regeringen valgte så at nedsætte selskabsskattesatsen fra 30 til 28 pct., hvilket gav skattelettelse til alle danske selskaber.

Antallet af afgiftspligtige pengeinstitutter, der har været sambeskattet med udenlandske datterselskaber for indkomståret 2004, var meget beskedent, nemlig under 10 selskaber og at den samlede genbeskatningssaldo vedrørende disse selskaber var ligeledes beskedent, nemlig under 100 mio. kr. Selskaberne havde ikke indberetningspligt for sådanne oplysninger for 2003.

De beskedne genbeskatningssaldi indikerer, at pengeinstitutterne kun i begrænset omfang har valgt (og fremover ville have valgt) sambeskatning med underskudsgivende udenlandske datterselskaber m.v. under de gamle sambeskatningsregler, og således kun i beskedent omfang rammes af indførelsen af globalpuljeprincippet.

Derfor får de som alle andre selskaber, der ikke har været sambeskattet med underskudsgivende udenlandske datterselskaber, skattelettelser i kraft af at skattesatsen nedsattes fra 30 til 28 pct.

Spørgsmål 5:

Vil ministeren oplyse den samlede gevinst, pengeinstitutterne har haft af, at de samlede hensættelser omfattet af kursgevinstlovens § 25, stk. 6 og 7 ultimo 2004 kunne fratrækkes med 30 pct. beskatning, medens de nu i 2005 skal indtægtsføres under kun 28 pct. beskatning?

Svar:

Pengeinstitutternes samlede nedskrivninger (hensættelser) på udlån udgjorde ultimo 2004 27,8 mia. kr. opgjort på baggrund af de tidligere gældende regnskabsregler.

På det hensatte beløb lå ultimo 2004 en udskudt skat på 30 pct., dvs. 8,3 mia. kr. Opgjort ved skattesatsen på 28 pct. for indkomståret 2005, bliver den udskudte skat 7,8 mia. kr.

Nedsættelsen af satsen med 2 pct. point har altså reduceret pengeinstitutternes udskudte skat med ca. 0,5 mia. kr.

Reduktionen af den latente skat med 0,5 mia. kr. er en reel gevinst for pengeinstitutterne, men reducerer dog kun den faktiske skattebetaling, hvis de 27,8 mia. kr. kommer til beskatning. Det kræver, at pengeinstitutternes samlede nedskrivninger reduceres i forhold til niveauet ultimo 2004 – enten som følge af mindre udlånsvolumen, lavere tab, eller som følge af de nye regnskabsprincipper, jf. mit svar på spørgsmål 6.

Spørgsmål 6:

Vil ministeren oplyse, hvilken gevinst, pengeinstitutterne har haft af, at de overskydende hensættelser omfattet af kursgevinstlovens § 25, stk. 6 og 7 ultimo 2004, som nu i 2005 bliver tilbageført på grund af nye regnskabsregler, kunne fratrækkes med 30 pct. beskatning, medens de nu i 2005 ved tilbageførslen skal indtægtsføres under kun 28 pct. beskatning?

Svar:

I forbindelse med fremsættelsen af L 77 blev det vurderet, at de nye regnskabsprincipper har medført et fald i pengeinstitutternes samlede nedskrivninger på 8 til 10 mia. kr. i løbet af 2004 og 2005.

Beregningsmæssigt er det ved provenuvurderingen lagt til grund, at der er tale om en samlet reduktion på ca. 9 mia. kr., fordelt med 1 mia. kr. i 2004 og 8 mia. kr. i løbet af 2005, hvoraf den umiddelbare tilbageførsel primo 2005 vurderes til ca. 7,3 mia. kr.

Med udgangspunkt i en reduktion på 8 mia. kr. i løbet af hele 2005, har satsnedsættelsen på 2 pct. point i 2005 givet pengeinstitutterne en gevinst i form af en umiddelbar skattebesparelse på godt 150 mio. kr.

Spørgsmål 7:

Vil ministeren oplyse, hvor stort en merskat skønnes de selskaber, der for 2005 har betalt hensættelsesafgift, at skulle betale som følge af de skærpede regler for international sambeskatning i lov nr. 426 af 6. juni 2005.

Svar:

Jeg skal henvise til mit svar på spørgsmål 4.

Spørgsmål 8:

Vil ministeren indhente et skøn fra Finanstilsynet over, hvor omfattende begrænsningerne i hensættelserne til tab bliver hos pengeinstitutterne som følge af de nye regnskabsregler? Skønnet bedes baseret på de faktiske ændringer, der har kunnet konstateres i de halvårs- og kvartalsregnskaber, der er indsendt til Finanstilsynet i 2005.

Svar:

Finanstilsynet har oplyst følgende, hvortil jeg skal henholde mig:

»Med virkning fra 1. januar 2005 trådte nye regnskabsregler i kraft for pengeinstitutterne. De nye regnskabsregler indebærer bl.a. en ændring af reglerne for værdiansættelse af pengeinstitutternes udlån. De nye danske regnskabsregler for værdiansættelse af udlån er identiske med regelgrundlaget i de internationale regnskabsstandarder International Financial Reporting Standards (IFRS).

Pengeinstitutternes samlede nedskrivninger (hensættelser) på udlån ultimo 2004 udgjorde 27,8 mia. kr. opgjort på baggrund af de tidligere gældende regnskabsregler og 20,7 mia. kr. ultimo juni 2005 opgjort på baggrund af de nye regnskabsregler. Forskellen udgør således 7,1 mia. kr. Heraf skyldes 0,7 mia. kr. nettotilbageførsler af tidligere foretagne nedskrivninger (hensættelser) på udlån i første halvår 2005.

Virksomheden af at overgå til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2005 kan hermed umiddelbart opgøres til 6,4 mia. kr. Dette beløb fremkommer ved at sammenligne pengeinstitutternes balancer pr. 31. december 2004, som var opgjort efter de tidligere gældende regnskabsregler, med pengeinstitutternes åbningsbalancer pr. 1. januar 2005, som er indberettet til Finanstilsynet i april måned 2005. Disse åbningsbalancer er ikke reviderede. Tallene i disse åbningsbalancer vil indgå i pengeinstitutternes årsrapporter for 2005. Åbningsbalancerne vil således blive revideret i forbindelse med revisionen af pengeinstitutternes 2005-årsrapporter.

Der vil således kunne forekomme korrektioner til de åbningsbalancer, som er indberettet til Finanstilsynet i april måned 2005 blandt andet som følge af revisionen af årsrapporterne for 2005. Pengeinstitutternes endelige åbningsbalancer pr. 1. januar 2005 indeholdende eventuelle korrektioner til de tidligere indberettede åbningsbalancer bliver indberettet til Finanstilsynet samtidig med aflæggelsen af 2005-rapporterne, hvilket sker senest i april måned 2006.

Det er Finanstilsynets vurdering, at de korrektioner, der måtte blive foretaget i de tidligere indberettede åbningsbalancer samlet set snarere vil forøge end reducere beløbet på 6,4 mia. kr.

Finanstilsynet kan ikke på et pålideligt grundlag foretage et beløbsmæssigt skøn over størrelsen af de eventuelle korrektioner af de allerede indberettede åbningsbalancer.«

Spørgsmål 9:

Vil ministeren oplyse, hvor mange skatteydere, der efter vedtagelsen af lov nr. 457 af 9. juni 2004 har benyttet adgangen til fradrag for hensættelser til urealiserede tab på debitorer efter reglerne i kursgevinstlovens § 25, stk. 7, og dermed betalt afgift efter Ligningslovens § 17 E? Det bedes herunder oplyst antallet af finansieringsselskaber m.v., den indbetalte afgift for afgiftsåret 2004 og 2005, og dermed den samlede hensættelse pr. 1. januar i året.

Svar:

Jeg kan oplyse, at 7 selskaber har benyttet den nævnte adgang, og at deres samlede afgiftsbetaling i deres første mulige afgiftsår, nemlig 2005, var knap 0,5 mio. kr., svarende til et samlet afgiftsgrundlag på knap 100 mio. kr.

Spørgsmål 10:

Vil ministeren oplyse, om de finansieringsselskaber m.v., der ved lov nr. 457 af 9. juni 2004 fik adgang til at fratække hensættelser til tab efter kursgevinstlovens § 25, stk. 7, forventes, at nedsætte deres regnskabsmæssige – og dermed skattemæssige – hensættelser til tab på debitorer, som følge af de nye regnskabsregler?

Svar:

Finanstilsynet har oplyst følgende, hvortil jeg skal henholde mig:

»Finansieringsselskaber m.v. der ved lov nr. 457 af 9. juni 2004 fik adgang til at fratække nedskrivninger på udlån/hensættelser til tab, forventes ikke at nedsætte deres regnskabsmæssige og dermed skattemæssige hensættelser til tab på debitorer som følge af de nye regnskabsregler for pengeinstitutter m.v.

Dette skyldes, at de nævnte finansieringsselskaber aflægger regnskab efter Årsregnskabsloven og derfor ikke er påvirket af de ændrede regler for pengeinstitutter m.v.«